

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

Ars peregrinandi

**A 16. századi wittenbergi magyar peregrinusok neolatin
búcsúztatóverseinek vizsgálata hazai és nemzetközi kontextusban**

Móré Tünde

Témavezető: Dr. Imre Mihály

DEBRECENI EGYETEM

Irodalomtudományi Doktori Iskola

Debrecen, 2015.

I. Az értekezés célkitűzései

Jelen értekezés a magyarországi peregrinusok irodalmi tevékenységének vizsgálatára tesz kísérletet, azzal a céllal, hogy egyrészt minél teljesebb képet alkothassunk ezeknek a szövegeknek a peregrinációs folyamatban betöltött szerepéről, másrészt általánosabb értelemben véve a 16. századi alkalmi költészetben felhasznált poétikai eljárásokról, valamint utóbbiak esetleges kapcsolatáról a peregrinációhoz. Ezeket a szempontokat a magyarországi szakirodalom még nem érintette, noha többen sürgették érvényesítésüket.

A doktori értekezés az évtizedekre visszanyúló peregrinációtörténeti vizsgálatok eredményeire épít, amikor a wittenbergi nyomtatványok interpretációjára vállalkozik, emellett fontos háttérrel nyújtottak a hasonló szempontokat alkalmazó nemzetközi eredmények.

A szövegkorpusz kialakítása során az RMK III. kötetét tekintetem kiindulópontnak. Ezt egészítettem ki a pótkötetek anyagával, az Apponyi-katalógussal, valamint Németh S. Katalin által elkészített Hungarica-katalógussal, amely a wolfenbütteli Herzog August Bibliothek nyomtatványállományát tanulmányozta. Meg kell még említenem a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár katalógusát, amely szintén tartalmazott újabb adalékokat, illetve további kiegészítéseket jelentett a folyamatosan bővülő digitalizált szövegek köre.

A disszertációban arra vállalkoztam, hogy a wittenbergi magyar diáksághoz köthető források alapján egy árnyaltabb képet mutassak az összefoglaló néven alkalmi költészetként emlegetett szövegek egy apró szegletéről, a búcsúztatóversekről (propemptikon). A téma feldolgozásának időszerűségét nem csak az adta, hogy az eddig megjelent írások összegzést kapjanak, hanem hogy a korábbi és friss eredmények révén egy újabb kép bontakozhasson ki. Az alkalmi költészethez sorolt szövegek értékelése nem egyszerű, ennek egyik lehetőségét abban láttam, hogy az értelmezésbe beléptettem az utazás kereteit, tételeim szerint a peregrinációs folyamat felől nyerhetnek megfelelő helyet ezek a szövegek, valamint mutathatóak meg azok a kapcsolatok, amelyek a *respublica litteraria* rendszeréhez kötötték a magyarországi diákokat.

A teljes levelezési hálózatot működtető szerzőkön kívül azonban a *respublica litteraria* azokból a tömegekből állt, akik nem rendelkeztek ekkora ismeretséggel, hanem éppen fenntartották a rendszert azért, hogy híres tudósokat ismételten felkerestek, leveleket küldtek nekik. Ezek a levelek azonban nem egy esetben válasz nélkül maradhattak. Ez az egymás közötti kapcsolat fenntartását is jelenthette, de az oktatókkal folytatott korrespondanciát sem hagyhatjuk figyelmen kívül. Ezek az adatok nem kaptak akkora nyilvánosságot, mint az előbb említett humanisták levelezéséhez történő kapcsolódás, és kevesebb az állandó levelezőpartner. A levelezés mellett, vagy helyett a legkézenfekvőbb forrást azok a verses szövegek jelenthetik, amelyeket egymáshoz írtak az egyetemjárás éve alatt a peregrinusok.

A magyarországi egyetemjáró diákok a 16. század előtt már alapítottak bursákat; Krakkóban illetve Bécsben. A szövegekkel adathozható kapcsolatok sem ismeretlenek, a 16. század annyiban jelentett újdonságot, hogy változott a közönség, és az elterjedtség. A korszak peregrinációjának jellegzetességeit és arányait széleskörű kutatásokban ismertették. A Wittenbergben tanuló magyarországi diákok hivatalosan 1555-ben hozták létre társaságukat, a *coetust*, amely saját matrikulával rendelkezett, ezt a dokumentumot 1613-ban hozták Debrecenbe, jelenleg a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárában található.

A wittenbergi egyetemhez kötődően több forrástípus is rendelkezésünkre áll. Az egyetem matrikulája mellett a promoveáltak listája és az ordinációs jegyzőkönyvek is hozzáférhetőek, ezek a dokumentumok igazíthatnak el a diákok tevékenységével kapcsolatban. Az egyetemi matrikula alapján közel 1000 főről beszélhetünk a 16. században, akik valamennyi időt eltöltöttek Wittenbergben. Ez az időkeret az 1590-es évek elejéig nyúlik, ugyanis addig a

wittenbergi törvények rugalmasabban közelítették meg a felekezeti kérdést, és a nem lutheránus vallású diákok is tanulhattak az egyetemen teológiát. Ez a lehetőség 1592 után megszűnt, a 17. században már evangélikus diákok veszik az útjukat Wittenberg felé. Ez a szám minden magyarországi, valamelyik anyakönyvben bejegyzett peregrinust jelenti. Ennek kevesebb, mint a fele, 439 magyarországi diák írta be a nevét a coetus matrikulájába annak 1555-ös alapítása után. Az arány ebben az esetben valamennyire csalóka, hiszen a coetus alapítása és az egyetem matrikulájának kezdete nem esik egybe, vagyis számolnunk kell azzal az 52 évnyi eltéréssel, ami az intézmény és a diákszervezet létrejötte között fennáll, valamint az első magyarországi diákok érkezésének időpontjával: a bejegyzések alapján ez az 1522-es év. Ezeket a különbségeket figyelembe véve vonhatjuk le azt a következtetést, hogy körülbelül a magyarországi diákok fele egyben a coetus tagja is volt.

A diáktársaság társadalmi összetétele elég egyértelmű: a 493 beiratkozottból 1613-ig 14 nemesi származású diák nevével találkozhatunk (a nobilis kitétel, vagy a teljes családi név kiírása), ez még 3%-át sem teszi ki a matrikulában szereplő diákoknak.

Származási helyükkel kapcsolatban mindössze sejtéseink lehetnek: valószínű, hogy a diákok nagyobb hányada érkezett az ország keleti részéről, illetve Erdélyből, azonban az adatok hiányosságai miatt pontos területi megoszlásra nem számíthatunk. Ehhez hozzájárul az is, hogy a hódoltsági területeken született diákok gyakran kerültek az ország másik részébe, amikor iskolába jártak, a matrikulában szereplő bejegyzések pedig nem minden esetben alkalmazzák a helységneveket cognomenként. Pontosabb adatokkal azokról a diákokról rendelkezünk, akik aktívabb szerzői tevékenységet folytattak, noha ezekben az esetekben is rengeteg az ellentmondás, gondolhatunk Laskai Csókás Péter, Károlyi Péter vagy akár Baranyai Decsi János igencsak töredékesen hagyományozódott életútjaira. A nemesi származás továbbra is garanciát jelentett arra, hogy az illető születése, nősülése, szerzett tisztségei és halála fontos eseményként feljegyzésre kerüljenek. A többiek a nyomtatott művekben hagyhattak maguk után nyomot, ebből a szempontból teljesen logikus a 16. századi alkalmi költemények forrásművekként történő olvasata, ahogyan ezt Koncz József tette.

Az egyetemi karrier abban a pillanatban kezdődött meg, hogy a diák írásos nyomot hagy maga után az anyakönyvek valamelyikében, a rövidebb tartózkodások esetében el is maradhatott a bejegyzés. Amennyiben a magyarországi diák amellet határozott, hogy belép a coetusba, akkor feljegyezték latin alakban a nevét. A matrikulában a rector, a senior személye határozta meg az egységeket, a belépők elszórtan dátumot is közölnek a nevük után. A peregrináló diákok közötti kapcsolatra utalnak, amikor feltüntetik az együtt érkezőket.

Folyamatos levelezést a wittenbergi peregrinusok nemigen folytattak, a nemesifjakat kísérő nevelők viszont rendszeresen tudósították pártfogójukat a tanulmányút eseményeiről. A levelek mellett jelentősebb szövegtörzset alkotnak azok a kiadványok, amelyek kötődnek a coetushoz. A leggyakoribb az volt, hogy valamilyen esemény indította arra a társaság tagjait, hogy nyomtatásban nyilvánuljanak meg. A korszakról rendelkezésünkre álló adatok szerint alkalmakhoz kötődő aprónyomtatványok jellemzik a coetus tevékenységét.

A magyarországi diákok nyomtatványai sem értékelhetők másként, mint hogy ehhez a gyakorlathoz csatlakoznak, amikor elkészítik és megjelentetik kiadványaikat. Azt a variabilitást, amely a kortárs német nyomtatványokra jellemző, nem tükrözik, nem is tükrözhetik a magyarországi nyomtatványok. A Wittenbergbe érkező diákok helyzete igen bizonytalan volt. Az utazás célja sem kétséges, a legtöbben bizony lelkészeknek készültek, mindössze elvélve bukkannunk olyan peregrinusra, aki a doktori fokozatot is megszerezte. Az egyetemi karrier fordulópontjai pedig éppen olyan eseményekhez kötődnek, mint a fokozatszerzés, vagy kötet megjelentetése, előléptetés, esetlegesen házasság. A magyarországi utazó egyetemi karrierje alacsonyabb ívet képez, a változást a továbbállás jelenti, akár haza, akár egy újabb peregrinációs állomás felé veszi útját Wittenberg elhagyása minden peregrinus számára elérkezett, vagyis a legkevésbé véletlenszerű eseménynek tarthatjuk (ellentétben a

házassággal, vagy a halálesetekkel), viszont kapcsolódnak hozzá olyan megszólalásmódok, amelyeknek lényege éppen a barátság igazolása.

II. Az alkalmazott módszerek

A dolgozat egy bevezető fejezettel kezdődik, amelyben röviden vázolom a *respublica litteraria* főbb jellegzetességeit (II.). Ezt azért láttam szükségesnek, hogy a későbbiek során ábrázolt tevékenységek kereteit már egy előző feltételrendszerben helyezhessem el. A 16. században virágzó *respublica litteraria* a híres tudósoktól (Justus Lipsius) vagy koszorús költőktől (Johannes Sambucus) egészen a ma már szinte csak névről ismert peregrinus diákokig terjedt. A vizsgált versek az utóbbiakhoz tartoznak, témáik legtöbbször a hazatérés, ehhez az eseményhez kapcsolják a barátságot, az isteni küldetést, vagy az otthoni háborús állapotokat. Ebben a fejezetben mutatom be a forrásállományt, valamint azokat a leleteket, amelyek eddig nem voltak ismertek a szakirodalomban. Egyrészt újból leírom a marosvásárhelyi Teleki-téka egyik kolligátumát (*Collectanea Varia*), amelyet Koncz József mutatott be 1891-ben, így időszerűnek tűnt ismét közölni a kiadványról rendelkezésünkre álló adatokat, egy-két ponton kiegészítve Koncz eredményeit. Másrészt egy, a szakirodalomban nem regisztrált nyomtatványt is ismertetek 1562-ből, amely így az egyik legkorábbi forrásunk a búcsúztatóversek között. Ez a gyűjtemény Szikszai Fabricius Balázst, valamint Mágocsy Andrást búcsúztatja, ezzel kiegészítve a sárospataki iskoláról eddig tudottakat.

Az utazás kiemelt szerepe a szövegek keletkezésében indokoltá tette, hogy az utazás jelentőségéről, illetve értelmezésének változatosságáról is szóljak (III). A szövegeknek egyetlen jellegzetessége van, mégpedig, hogy az utazáshoz kötődnek és valamilyen verses formában íródtak. Az utazás különböző formáira 16. században szertágazó elméleti érveléseket kaptak, valamint számos változatban dokumentálták ezeket az utazásokat. Ebből az igencsak széles fogalmából a fejezetben mindössze a peregrináció különböző interpretációira hozok példákat. Elsőként áttekintem azokat a szövegtípusokat, amelyek a lehetséges értelmezéseket mutathatják meg számunkra, valamint a mérvadó elméleti szövegekről is említést teszek, így Zwinger apodemikájáról, vagy Nicolaus Reusner szöveggyűjteményéről. Ezt követően térek rá néhány olyan szerzőre, aki Wittenbergben is járt, valamint az utazás témájával is foglalkozott. Szándékom szerint az egy-egy kiragadott példa az eltérő megszólalásmódokat is illusztrálta, noha kronológiai szempontból viszonylag közel esnek egymáshoz a művek. Laskai Csókás Péter a kegyességi irodalomhoz kötődik, noha módszeres áttekintése arra utal, hogy az oktatásban is szerepet kaphatott a szöveg. Forgách Mihály beszéde az egyetemjárásra vállalkozó főúr tanulmányainak egyik állomása, amely elsősorban felmutatja azokat a képességeket, amelyek szükségesek a sikeresnek tartható peregrinációs úthoz. Baranyai Decsi János a kísérőként utazó és tanuló pozícióját kapja, amikor dokumentálja védence Wittenbergig vezető útját. A fejezetet egy rövidebb áttekintés követi, amely kifejezetten az alkalmi költészet, valamint részletesebben a propemptikon szakirodalmi jelenlétét veszi számba, kiegészítve a korabeli értelmezéssel (IV). Az alkalmi költészet nem egyszerű fogalom a szakirodalomban, ahogyan azt az elsősorban német nyelvű kutatási eredmények ismertetése is igazolja. A kiadványok címlapján, illetve a szövegek előtt olvasható megnevezések számos esetben javasolnak többszörös besorolást, amelyet tovább nehezít, hogy a rendelkezésünkre álló kézikönyvek, antik előzmények nyomait követve, tematikus alkotóelemeket társítanak egy-egy típus jellemzéséhez. Az alkalmi költészetben belül számtalan szövegtípussal kerülhetünk szembe, amelyeket nehéz pontosan elkülöníteni egymástól, hiszen erre maguk a szerzők sem törekedtek. Az *epicedium*, *epithalamium* természetesen olyannyira meghatározó eseményhez kötődik, hogy eldönthető a versekről, amennyiben ezen kategóriák valamelyikébe tartoznak. Minden további variáns esetében szembetalálhatjuk magunkat azzal a nehézséggel, hogy a típusok közötti határok

egyáltalán nem véglegesek, mivel a szerzők nem látták el műveiket definitív műfaji megnevezéssel.

A propemptikon visszavezethető antik előzményekre, azonban a búcsúztatásként olvasható szövegek besorolása meglehetősen bizonytalan. A kora újkorban Scaliger áttekintéséig nincs nyoma a búcsúztatóversnek a praeceptum-irodalomban, noha valószínűleg mindig is ismerték és használták a verstípust. Scaligert követően az iskolai oktatásban bukkan fel a propemptikon, a nagyobb áttekintések vagy elhagyják, vagy a silvae kategóriájába sorolják. Scaliger rendszerezése nem feltétlenül jelent meg a gyakorlatban, ahol más források alakíthatták a hagyományt.

Lehetségesnek tartom, hogy a propemptikon praeceptumirodalom-beli feldolgozását és a szövegtípus történetét külön kezelhetjük, noha nem mentesek az egymásra gyakorolt hatásoktól sem. Scaliger aprólékos rendszere tükrözi azt a sokszínűséget, amely az alkalmi írásokra jellemző volt a kora újkorban. Menandros leírásának átvétele és átdolgozásai arra utalhatnak, hogy nem érvényesítettek külön elméleti szempontú megfontolásokat, és nem látták szükségét az antik hagyomány felülírásának.

A búcsúztatóvers azonban a poétikák szabályaihoz illeszkedve igen szabadon formálható szövegtípusnak bizonyult, amely számtalan érintkezéssel bír más kora újkori alkalmi műfajokkal. A propemptikon érintkezik többek között az epi- illetve az apobaterionnal: a különbség annyiban áll, hogy amíg az előbbiben a távozó és a búcsúzó különbözik, addig az epi/apobaterionnál megegyezik, tehát búcsúztatásról és búcsúzásról beszélhetünk. Erősen laudatív jellege az encomiumhoz, vagy a panegyricushoz közelíti, a biztonságos utazásra irányuló kérés pedig a votumot idézheti fel.

A távozó barát felett érzett szomorúság kifejezése miatt érintkezhet az ekloga, esetleg az elégia műfajával, azonban ezeknél fontosabb tematikus kapcsolatot jelenthet az utazás, ennek révén pedig a hodoeporicon, vagy az album amicorum kategóriájába sorolható szövegek.

A fejezet kitér a forrásfeltárás jelenlegi állapotára, hiszen igen nagy mértékben gyarapodtak az ismert és elérhetővé tett szövegek köre az utóbbi évtized folyamán. Részletesebb ismertetést kapott egy 2010-es tanulmánykötet, valamint az arra vonatkozó recenzió, mivel átfogó kérdéseket fogalmaznak meg a szakterület számára. A magyar szakirodalomban Heltai János alkotott a 17. századi szövegek vizsgálatakor részletekbe bocsátkozó definíciót arra vonatkozóan, hogy milyen jellemzők alapján sorolt be bizonyos nyomtatványokat az alkalmi kiadványok körébe. valódi alkalmi nyomtatványoknak nevezi azokat a kiadványokat, amelyek az élet ünnepélyes, meghatározó eseményeihez kapcsolódva íródtak, és nem iskolai, vagy egyházi vonatkozásúak. Létrejöttükben meghatározó szerepet kap a mecénatúra, ennek kapcsán a reprezentációs szerep. Heltai két kiemelt csoportot különít el a címzettekben belül: uralkodók/főrendek/főpapok/nemesség felső rétege és a protestáns egyházak és iskolák vezető rétege, amely összeír a polgársággal. Az életesemények közül a halál, a házasság, valamint a születés kapta a legtöbb versbeli megörökítést a Heltai által vizsgált időszakban.

A disszertáció újdonsága, hogy részletes elemzésnek veti alá a wittenbergi coetushoz kapcsolódó búcsúztatóverseket, leginkább a *Collectanea Varia* címet viselő kolligátumra koncentrálna. A gyűjtemény kiemelt helyzetét indokolja az a tény, hogy 1587 és 1589 közötti verseket tartalmaz, ezzel a legösszefüggőbb szövegsorozat a wittenbergi coetus ezirányú tevékenységéből. Első lépésben a propemptikon (búcsúztatóvers) szövegtípusának lehetséges változatait mutatom be, olyan példákat keresve, amelyek a magyarországi diákok gyakorlatától eltérő lehetőségeket illusztrálják. A coetusba lépett diákok sajátos helyzete, a magyarországi, protestáns, egyetemjáróé alakította ki azt a tipikus megszólalásmódot, amelyet a disszertáció VI. fejezetének elemzései kísérlelnek meg bemutatni. A szövegek poétikai jellemzőit tanulmányozva kitér a dolgozat a búcsúztatás retorikai kihívásaira, valamint a szinkretizmus megvalósítására a szövegekben. A 16. század bevett toposzai, a fertilitas Pannoniae, vagy a propugnaculum Christianitatis felhasználása szintén változatos

megoldásokat eredményezett, így ezeket is részletesebben elemzi az értekezés. A propemptikonok megírása számtalan lehetőséget kínál fel a felsorolt toposzok beépítésére. Azonban a fertilitas/sterilitas vagy éppen a propugnaculum eltérő arányokban fedezhető fel a versekben, sőt előbbi kifejezetten ritka a magyarországi peregrinusokat búcsúztató alkotásokban. A fertilitas gyakori eleme a laudációknak, ezért természetesnek tűnhet, hogy a búcsúztatóversekben szerepelnek, különösen, hogy Scaliger részletesen felsorolja (Menandros alapján) a propemptikon ismertetésénél, hogy milyen természeti jelenségeket és településeket ajánlott dicsérnie a szerzőnek. A propugnaculum Christianitatis és összességében az antiturcica-jellegű elemek elsődleges funkciója az, hogy az utazás veszedelmeinek ábrázolásához szolgáljanak érvként, ezen kívül pedig kiválóan alkalmasak annak az érvelésnek az indítására, amely Isten, illetve az égi teremtmények támogatását igényli, vagy tényként közli a propemptikonokban.

III. Eredmények

- A disszertáció fő célkitűzése az volt, hogy egy szövegtípus vizsgálatával mutassa be, hogy az egyetemjárás tevékenységét hogyan dolgozzák fel a szövegekben, és ez hogyan kapcsolódik a 16. század kulturális kontextusához.
- A disszertáció retorikai-poétikai szempontú esettanulmányok révén ábrázolta a propemptikon szövegtípusának jellegzetességeit.
- Az elemzések azt mutatták meg, hogy a 16. században az utazás, ezen belül az egyetemjárás (peregrináció) szöveges megnyilatkozásaiban jelentős szerepet kap a *respublica litteraria*-hoz csatlakozás valamilyen módja, akár levélváltás, akár versszerzés révén.
- Ez a csatlakozás bizonyos szövegtípusok, ebben az esetben a búcsúztatás alkalmazását jelenti, amely maga után vonja az imitációs szövegalkotási technika elsődlegességét. A törekvés időpontja párhuzamos azzal, amikor a németországi egyetemeken általában többszörösére ugrott a valamilyen eseményhez konkrétan hozzákapcsolt nyomtatványok kiadása, és megírása.
- A búcsúzás, valamint a búcsúztatás beszédhelyzete a dicséret és a siralom kettősségének teljesítését kívánja meg a szerzőtől, így alkalmas arra, hogy retorikai-poétikai képzettségét bizonyíthassa a búcsúztató. A másik meghatározó komponens a barátság, amely azután is fenntartható, hogy a felek távol élnek egymástól, sőt ezzel valóul meg egészében a humanista *amicitia*. A dolgozat ezeket a komponenseket összekapcsolja a 16. században Magyarországhoz kötött népszerű toposzok vizsgálatával.
- Ennek során arra a következtetésre jut, hogy a propugnaculum Christianitatis, valamint a fertilitas Pannoniae nincs jelen akkora mértékben, mint a korszak szövegeiben általában, és alkalmazásuk is módosul.
- Az imitációs szövegalkotás természetesen az iskolai auktorokra épül, azonban a versekben különösen gyakran találkozhat az olvasó Vergilius műveivel, leginkább az *Aeneis*-szel és az *Eclogae*-vel. További kutatásokat igényel, hogy meghatározzuk az imitáció arányát és mértékét.

Nyilvántartási szám: DEENK/200/2015.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Móré Tünde
Neptun kód: L04JCV
Doktori Iskola: Irodalomtudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10038208

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészlet(ek) (3)

1. **Móré T.:** Az utazás laudatív ábrázolása Forgách Mihály wittenbergi beszédében.
In: *Studia moralia : acta officinae programmate "OTKA" svstentatae in aedibvs Universitatis Scientiarvm Debreceniensis redacta*. Ed.: Ursula Tóth, DE Klasszika-filológiai és Ókortörténeti Tanszéke, Debrecen, 111-124, 2014. ISBN: 9789634737551
2. **Móré T.:** A törökök Baranyai Decsi János *Commentariorum de Rebus Ungaricis ac Transylvanicis* című művében.
In: *Epika : fiatal kutatók konferenciája : tanulmánykötet*. Szerk.: Dobozy Nóra, Kiss Béla, Lovas Borbála, Szilágyi Emőke Rita, ELTE BTK Régi Magyar Irodalom Tanszék, Budapest, 37-47, 2010. ISBN: 9789632841748
3. **Móré T.:** Fertilitas és sterilitas a wittenbergi peregrináció költészetében.
In: *Speculum. Tanulmányok a hetvenéves Havas László tiszteletére*. Szerk.: Takács Levente, Debreceni Egyetem Klasszika-filológiai és Művészettörténet Tanszék, Debrecen, 71-84, 2009. ISBN: 9789634732655

Magyar nyelvű tudományos közlemény(ek) külföldi folyóiratban (1)

4. **Móré T.:** Utazás és kegyesség Laskai Csókás Péter *Speculum exilii* (1581) című művében.
Erdélyi Múzeum. "közlésre elfogadva", 2015. ISSN: 1453-0969

További Közlemények

Magyar nyelvű közlemény(ek) hazai folyóiratban (1)

5. **Móré T.**: Elmélkedés, hitvita, káté Károlyi Péter Az halálról, fel tamadasról es az örök eletről című munkájában.
Studia Lit. 52, 288-297, 2013. ISSN: 0562-2867.

Nem tudományos folyóiratközlemények (1)

6. **Móré T.**: Papp Gábor, Szijártó M. István (szerk.): Mikrotörténelem másodfokon.
Korall. 48, 167-170, 2012. ISSN: 1586-2410.
(Ismertetett mű : Mikrotörténelem másodfokon. Budapest : L'Harmattan, 2010, 304 p.)

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2015.09.28.

Konferenciaszereplések

2010: Epika – Fiatal Kutatók Konferenciája, ELTE, Budapest

Baranyai Decsi János, Commentariorum de rebus Ungaricis ac Transylvanicis

2011: Fiatal Irodalomtudósok Fóruma, Debrecen

A neolatin alkalmi költészet lehetséges megközelítései a 16. századi magyar irodalomban

2012: ReBaKuCs – Konferencia, Debrecen

Az elmélkedés lehetőségei Károlyi Péter műveiben

Tudományos előadások (Debreceni Egyetem Reformáció- és Kora Újkori Művelődéstörténeti Műhely)

2011 - *Károlyi Péter elmélkedése*

2012 - *Bécsi kutatási beszámoló*

2013 - *Wittenberg ábrázolása Georg Sabinus és Johann Stigelius néhány szövegében*

2014. 02.14. - *A búcsúztatóvers szerepe az egyetemjárásban*

2014.11.25. - *Beszámoló a marosvásárhelyi kutatóútról*

2014.12.02. - *A wittenbergi diákok és a respublica litteraria*